

Delårsrapport 2 - 2018

Arbetsmarknadsnämnden
2018

1 Periodens väsentliga händelser

Arbetsmarknadsnämnden har under årets första hälft fortsatt att på olika sätt arbeta för att trelleborgare ska få arbete och kunna försörja sig själv. Antal avslut till arbete eller studier ligger ungefär i linje med 2017 men med färre inskrivna avslutas procentuellt fler till egen försörjning än tidigare år. En grupp som förvaltningen arbetar väldigt aktivt med är gruppen inom Arbetsförmedlingens etableringsprogram, vilket har inneburit att vi till och med april månad hade avslutat lika många nyanlända som under hela 2017. Detta är en grupp som annars riskerar att bli beroende av försörjningsstöd efter att de två åren inom etableringsprogrammet är över och därför en grupp som arbetsmarknadsnämnden vinner på att arbeta förebyggande med. Resultatmässigt är även försörjningsstödet värt att lyfta upp. Utbetalningarna är lägre än under 2017 och även lägre än budgeterat. Sambandet mellan personer som når egen försörjning genom arbete eller studier och hur stor summa som betalas ut i försörjningsstöd är tydlig. Under sommaren har vi också nått ett 100 %-igt resultat vad gäller kännedom om alla unga som varken arbetar eller studerar och bor i Trelleborgs kommun. Projektet Two Touch och de resurser som satsas i detta arbete är värdefulla då det är av största vikt att kommunen har kännedom om dessa ungdomar och når ut till dem med de erbjudanden som kommunen har.

Verksamheterna inom boendedrift för ensamkommande och bosättning av nyanlända är i ständig förändring och behöver konstant vara uppdaterade med senaste lagstiftningen. Bosättningsprocessen är i fas med anvisningarna till kommunen och arbetar aktivt med att de som anvisas till kommunen ska få egna kontrakt. Boendedriften för ensamkommande avvecklas enligt plan för att ligga i linje med de ersättningsnivåer som betalas ut. Förvaltningen ser vikten av att tidigt påbörja etableringsarbetet och att möta upp med hög grad av service men också med kravställande och i ord och agerande visa att vi tror på individers kompetens och förmåga.

Green Room har under första delen av 2018 vidareutvecklat sin modell. Modellen är unik i sitt slag och erbjuder en omfattande insats för entreprenörer som antingen står i startgroparna med sitt företag eller de som redan är etablerade och vill vidareutveckla verksamheten.

Myndighetsprocessen arbetar strukturerat och effektivt med handläggningen, såväl av försörjningsstödsansökningar som med den som rör myndighetsutövning för ensamkommande barn och unga. Genom att arbeta med tydliga rutiner och standards har kostnaderna för handläggningen minskat med 49 % de senaste två åren. Resurser som nu istället läggs på kontakterna med sökande och arbetsgivare inom arbetsmarknadsprocessen.

Arbetsmarknadsnämnden är till stor del beroende av omvärlden och arbetar mycket i samverkan. Flera samverkansprocesser har utvecklats och fördjupats under 2018 och ett gott exempel på detta är Sommar på Dala som utförts tillsammans med kultur- och fritidsförvaltningen där personal från arbetsmarknadsförvaltningen har varit på plats för att möta ungdomar. Även samverkan med Arbetsförmedlingen har utvecklats och lett till goda resultat i arbetet med nyanlända inom etableringsprogrammet som nu ges utökad service och tillgång till förvaltningens erbjudanden. Samverkan med kommunledningsförvaltningens näringslivsstrateg har inletts och gemensamma möten med näringslivet har ägt rum och förvaltningens arbete med kompetensförsörjning erbjuds till företag som överväger att etablera sig i kommunen. Samarbetet med bildningsnämnden leder till att vi gör gemensamma planeringar för dem som studerar SFI, men också till våra branschlösningar som hjälper bland annat socialförvaltningen med sin rekrytering. I arbetet med Tryggare Trelleborg har förvaltningen tagit en aktiv roll i samordning och rapportering.

Omvärldens intresse för Trelleborgmodellen är fortsatt stort. I mars månad avslutades det spridningsprojekt som genomförts med finansiering från Vinnova där 14 kommuner tagit del av förvaltningens modell för att implementera valda delar i egen verksamhet. Slutrapporten innehöll positiv återkoppling och projektet får ses som mycket framgångsrikt. Förvaltningen har under första halvåret tagit emot omkring 300 personer på studiebesök och föreläst för cirka 900 personer på olika konferenser. Spridningen av modellen är positiv för kommunens varumärke och lockar besökare till Trelleborgs kommun.

2 Årsprognos för nämndens driftsresultat

Vsht kod	Vsht	Bokslut 2017	Utfall 20180731	Budget 2018	Prognos årsbokslut 2018	Avvikelse helår DR 2 2018
100	Nämnds- och styrelseverksamhet	-862	-501	-1 035	-1 035	0
220	Näringslivsfrämjande åtgärder	-791	-384	-836	-736	100
476	Svenska för invandrare	-5 082	-3 325	-5 700	-5 700	0
575	Ekonomiskt bistånd	-38 435	-20 345	-40 777	-35 777	5 000
600	Flyktningmottagande	-2 286	+105	+3 596	596	-3 000
610	Arbetsmarknadsåtgärder	-22 750	-14 733	-26 212	-24 812	1 400
	Summa	-70 206	-39 183	-70 964	-67 464	3 500

Precis som i delårsrapport 1 så beräknas de långa och dyra hyreskontrakten att leda till ett underskott på cirka 3 mnkr inom verksamheten flyktningmottagande. Detta finansierar vi delvis genom viss återhållsamhet inom verksamheten arbetsmarknadsåtgärder där vi bland annat har vakanshållit en avdelningschefstjänst.

Vårt aktiva arbete med arbetsmarknadsåtgärder med rekordmånga trelleborgare avslutade till självförsörjning genom arbete och studier har medfört att antalet hushåll som uppbär försörjningsstöd har minskat med över 15 %. Således har utbetalningarna minskat i mycket större utsträckning än beräknat och ligger långt under budget vilket genererar ett rejält överskott inom verksamheten ekonomiskt bistånd.

3 Årsprognos för nämndens investeringar

Projektnr	Projektamn		Budget 2018	Prognos årsbokslut 2018	Avvikelse helår DR 2 2018	Ack. utfall	Total budget	Slutprognos	Total avvikelse
		Inkomst							
40500	Investeringsram	Utgift	-300	-300	0		-300	-300	0
		Netto	-300	-300	0		-300	-300	0
		Summa	-300	-300	0		-300	-300	0

4 Nämndens måluppfyllelse

I detta avsnitt redovisas nuläget gällande nämndens effektmål och tillhörande aktiviteter. Avslutningsvis presenteras en analys kring den förväntade måluppfyllelsen.

Översikt av effektmål och indikatorer

Effektmål	Kommentar	Indikator	Utfall 2018	Målvärde 2018
■ Anvisade till Trelleborgs kommun ska ha ett eget bostadskontrakt.	Över hälften av de hittills anvisade har fått eget kontrakt och vi är på god väg mot målet. Dock kan måluppfyllelsen påverkas av anvisningstakten, vilken Migrationsverket styr över.	■ Andel anvisade hushåll med egna bostadskontrakt.	51	60
■ Nettokostnaden för ekonomiskt bistånd i kronor per invånare ska sänkas under 2018.	Beloppen avser nettokostnaderna under de senaste tolv månaderna. Utbetalningarna ligger klart under målvärdet och övrig drift i linje med målvärdet. Effektmålet kommer att uppfyllas.	● Kostnad utbetalt ekonomiskt bistånd per invånare. ◆ Nettokostnad kronor per invånare, drift av ekonomiskt bistånd.	703 82	758 80

Effektmål	Kommentar	Indikator	Utfall 2018	Målvärde 2018
<p>■ Fler Trelleborgare ska under 2018 avslutas till arbete, studier eller eget företag jämfört med 2017.</p>	<p>Antalet avslut till arbete och studier efter sju månader är något lägre än föregående år och målet kommer sannolikt inte uppfyllas fullt ut. Anledningen är att antalet inskrivna minskat med cirka 150 individer det senaste året vilket är en effekt av föregående års lyckade resultat. Räknar vi istället andel avslut av de inskrivna kan vi se att resultatet ökat från 24 % till 25 %.</p> <p>Till nästa år har vi justerat effektmålet till att avse just andel avslut.</p>	<p>■ Antal avslut till arbete, studier eller eget företag.</p>	247	465
		<p>● Andel avslutade ensamkommande unga till arbete, studier eller eget företag.</p>	100	100
		<p>■ Andel avslutade av förvaltningens etableringsärende till arbete, studier eller eget företag.</p>	17	30
<p>■ Servicen till det lokala näringslivet 2018 ska öka jämfört med 2017.</p>	<p>Indikatorerna visar på utfallet efter sju månader. Vår bedömning är att effektmålet kommer att uppfyllas.</p>	<p>■ Antal kontaktade Trelleborgsföretag.</p>	178	500
		<p>● Antal företag i Green Room.</p>	34	20

Översikt av effektmål och aktiviteter

Effektmål	Aktivitet	Slutdatum	Kommentar
Anvisade till Trelleborgs kommun ska ha ett eget bostadskontrakt.	▶ Aktiv bostadsplanering	2018-12-31	
Nettokostnaden för ekonomiskt bistånd i kronor per invånare ska sänkas under 2018.			
Fler Trelleborgare ska under 2018 avslutas till arbete, studier eller eget företag jämfört med 2017.	▶ Aktiv arbetsmarknadsplanering	2018-12-31	
	▶ Nätverksarbete	2018-12-31	
	▶ Samverkan	2018-12-31	
Servicen till det lokala näringslivet 2018 ska öka jämfört med 2017.	▶ Säljarbete	2018-12-31	
	▶ Nätverksarbete	2018-12-31	

5 Förväntad utveckling

Arbetsmarknadsnämnden befinner sig inom ett område som är föränderligt och ovisst. Prognoser stämmer ena dagen bra överens med verkligheten och dagen efter inte alls. Lagar och avtal, såväl nationella som internationella, samt konjunkturläge påverkar verksamheten. Det är viktigt att nämnden är aktiv i sin omvärldsbevakning samt i kontakterna med omvärlden. Täta kontakter med Arbetsförmedlingen, Migrationsverket, Länsstyrelsen m.fl. är av största vikt.

Sverige och Trelleborg står inför stora utmaningar. Matchningsproblematiken är stor och kompetensförsörjningen kommer att vara en av våra viktigaste framtidsfrågor tillsammans med effektivisering genom tydliga processer och digitalisering/automatisering. Bland inrikesfödda har vi idag en arbetslöshet på runt 7,2 % i Trelleborg (6,8 % i riket och 9,2 % i Skåne). Vad gäller utrikesfödda är siffran 18 % (20 % i riket och 24,4 % i Skåne). Ungdomsarbetslösheten ligger på 10,1 % (8,6 % i riket och 12,2 % i Skåne). Ungdomsarbetslösheten ligger därmed 1,5 % högre i Trelleborg än i riket (siffrorna avser juni 2018).

Dessa siffror visar att även om vi befinner oss i en högkonjunktur och arbetslösheten är låg, finns det många människor som befinner sig utanför arbetsmarknaden samtidigt som flera branscher vittnar om akut

kompetensbrist. För att komma till rätta med detta problem behöver vi fortsätta att utveckla våra kontakter med arbetsgivare, såväl privata som offentliga, samt hitta nya former för lärande. Det finns arbetssökande som behöver ett arbete och arbetsgivare som har ett stort behov av kompetens och det krävs flexibla lösningar. En del av dessa lösningar kan göras som rekryteringsutbildningar där arbetsgivaren står för utbildningen och en del kan göras som branschlösningar tillsammans med den kommunala vuxenutbildningen. Tydliga processer mellan vuxenutbildningen och arbetsmarknadsnämnden är nödvändiga för att kunna ta ett krafttag i kompetensförsörjningsfrågan.

Inom offentlig sektor ökar behoven snabbare än den arbetsföra befolkningen. Detta innebär att administrativa processer som inte kräver ett mänskligt möte behöver digitaliseras och automatiseras så att vi kan använda våra resurser till mötet med människor. Det innebär också att alla som kan arbeta måste arbeta. Här har arbetsmarknadsnämnden en viktig roll att spela, dels då nämnden genomfört ett omfattande automatiseringsarbete och kan stötta kommunens övriga verksamhet i detta arbete, men också då nämnden kan stötta kommunen som arbetsgivare och det regionala näringslivet i det strategiska kompetensförsörjningsarbetet.

Tack vare ett förebyggande arbete med de etableringssökande som är Arbetsförmedlingens ansvar, där arbetsmarknadsförvaltningen erbjuder personella resurser samt samtliga av förvaltningens tillgängliga insatser till sökande i etableringsprogrammet, avslutas en större andel till egen försörjning inom två år vilket innebär att de inte behöver söka försörjningsstöd efter avslutat etableringsprogram. Detta arbete ställer krav på goda relationer med Arbetsförmedlingen men framför allt att förvaltningens principer, kravställande och goda service genomsyrar arbetet med nyanlända.

Vad gäller flyktingmottagande kvarstår prognosen för antalet asylsökande på 15 000-40 000 för 2019 med ett planeringsantagande på 29 000. För Trelleborgs del kommer fördelningstalet att vara 66 personer. Prognosen för 2020-2021 ligger kvar på ungefär samma nivå. Det vi ser är ett ökat mottagande av kvotflyktingar. Dessa anvisningar ställer stora krav på kommunen då de inte har befunnit sig i Sverige i väntan på uppehållstillstånd och därför generellt sett också har sämre kännedom om Sverige och i svenska språket och därför kräver större personella resurser inledningsvis. De ska också ha ett ordnat boende vilket innebär att tillfälliga boendelösningar, som t.ex. kollektivboende, för denna grupp inte är ett alternativ. Det finns konsensus i forskningen kring att prognostisering av migration och folkförflyttningar inte går att göra, vare sig kring när de ökar eller hur mycket. Samtidigt visar historisk empiri att en uppgång ofta följs av åtstramningar i mottagarländerna vilket leder till en minskning. Den nedgången vänder dock alltid igen och migranter hittar vägar runt nya regler och kontroller. Det finns några parametrar som påverkar situationen och som behöver bevakas;

- *Den europeiska situationen* är den som i dagsläget påverkar mest hur antalet asylsökande i Sverige ser ut. Det avtal som slöts mellan EU och Turkiet 2016 har stor påverkan på framkomligheten för migranter i Europa.

- Den nuvarande *begränsningslagstiftningen* som under tre år (160620-190719) anpassar det svenska regelverket till miniminivå enligt EU-rätt och internationella konventioner har gjort Sverige till ett mindre attraktivt land att söka asyl. Beroende på vilka beslut som fattas när den tillfälliga lagstiftningen upphör i juli 2019 kan antalet asylsökande komma att påverkas.

- Den så kallade *gymnasielagen* som från 1 juni 2017 ger ensamkommande unga tillfälliga uppehållstillstånd (TUT) vid studier på gymnasial nivå, och permanenta uppehållstillstånd (PUT) vid egenförsörjning inom sex månader kan komma att öka trycket på vuxenutbildningen.

- Den *mottagandeutredning* som gjorts och presenterades 180329 hade till uppgift att presentera ett mer effektivt system för mottagande av asylsökande. En viktig del i utredningens förslag är att kommunerna ska få en större roll i mottagandet av asylsökande.

Vad gäller arbetet med de personer som anvisas till kommunen är det av vikt att få till ett brett samarbete inom kommunen. Den största utmaningen är boendelösningar då bristen på ordnat boende tenderar att bli kostsamt och leda till försenad etablering.